

RADA GŁÓWNA
INSTYTUTÓW BADAWCZYCH

INSTYTUTY BADAWCZE W NAUCE, SZKOLNICTWIE WYŻSZYM, GOSPODARCE ORAZ ICH ODDZIAŁYWANIE SPOŁECZNE

POSIEDZENIE RADY GŁÓWNEJ NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

10 CZERWCA 2021 R.

Powołanie instytutów badawczych

Najstarsze instytutów badawcze powstałe w dwudziestoleciu międzywojennym, np.:

1. Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny (1918 r.)
2. Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej (1919 r.)
3. Państwowy Instytut Geologiczny (1919 r.)
4. Morski Instytut Rybacki w Gdyni (1921 r.)
5. Instytut Chemii Przemysłowej (1922 r.)
6. Instytut Lotnictwa (1926 r.)
7. Instytut Tele- i Radiotechniczny (1929 r.)
8. Wojskowy Instytut Techniki Pancernej i Samochodowej (1934 r.)
9. Instytut Nawozów Sztucznych (1935 r.)

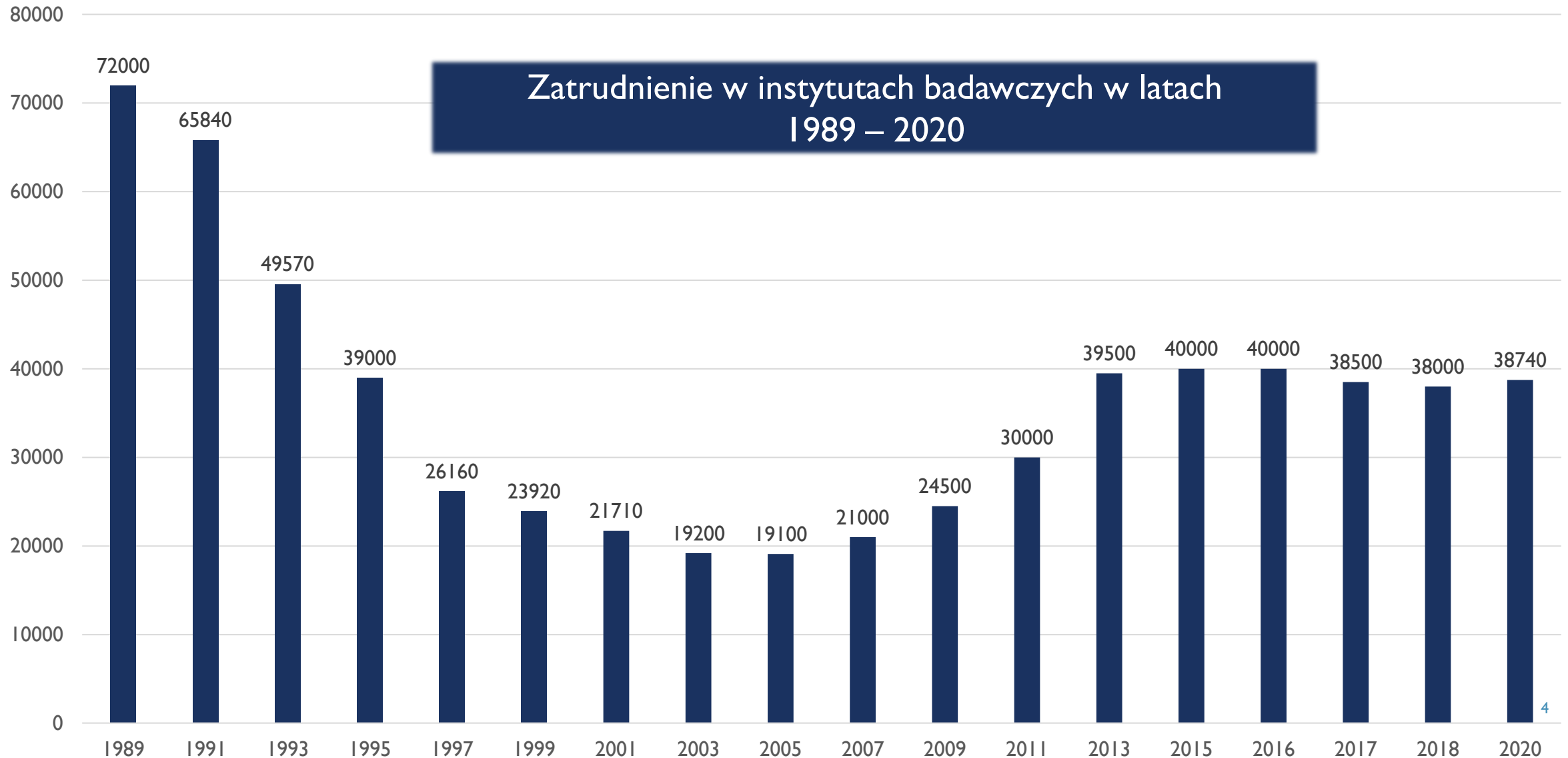

Instytuty powołane po II wojnie światowej, np.:

1. Instytut Nafty i Gazu (1944 r.)
2. Główny Instytut Górnictwa (1945 r.)
3. Instytut Geodezji i Kartografii (1945 r.)
4. Państwowy Instytut Weterynaryjny (1945 r.)
5. Instytut Elektrotechniki (1946 r.)
6. Instytut Metalurgii Żelaza (1946 r.)
7. Instytut Gruźlicy i Chorób Płuc (1948 r.)
8. Instytutu Techniki Budowlanej (1949 r.)
9. Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa - PIB (1950 r.)

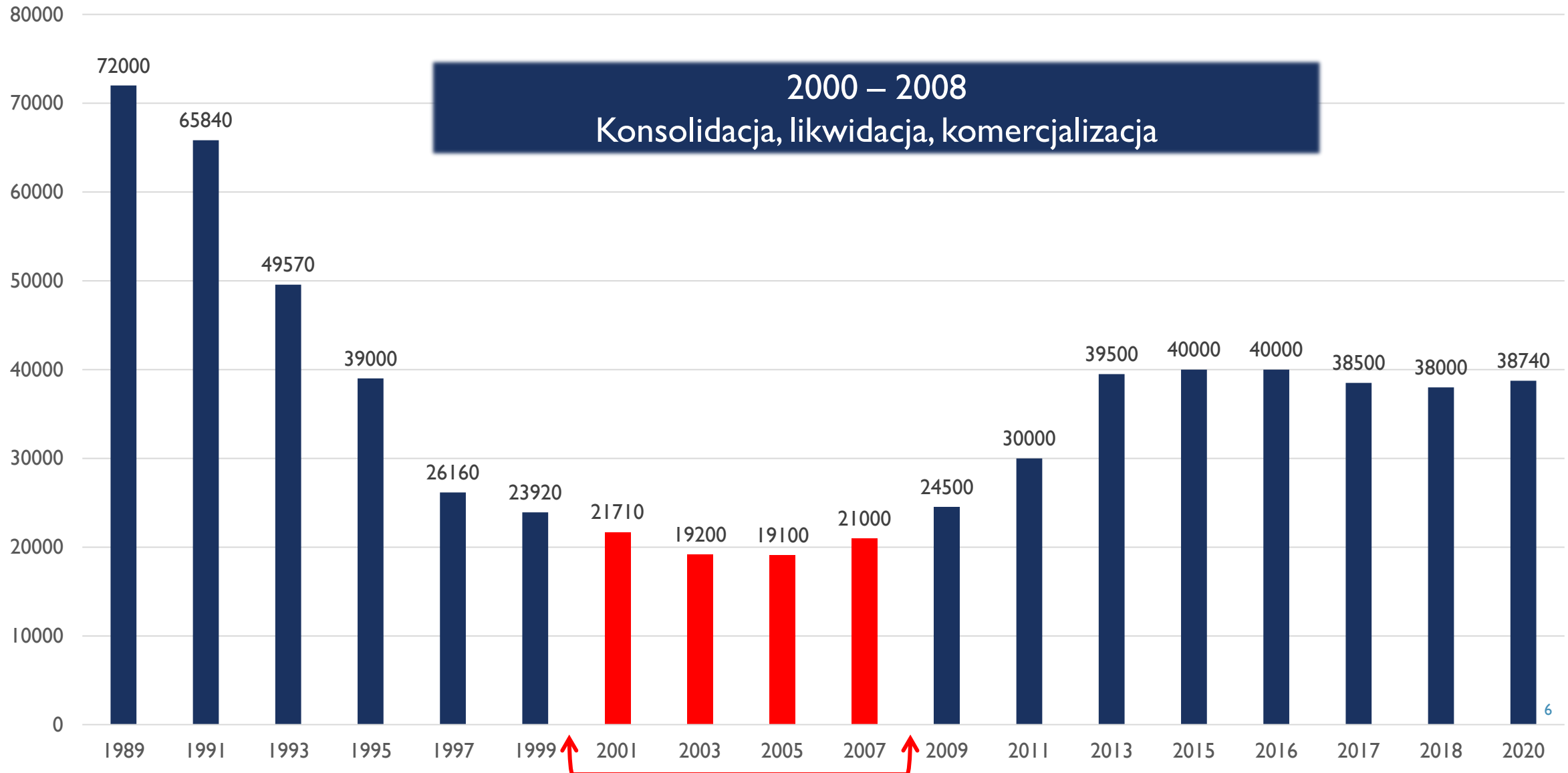
TRANSFORMACJA INSTYTUTÓW BADAWCZYCH W LATACH 1989-2020

TRANSFORMACJA INSTYTUTÓW BADAWCZYCH W LATACH 1989-2020

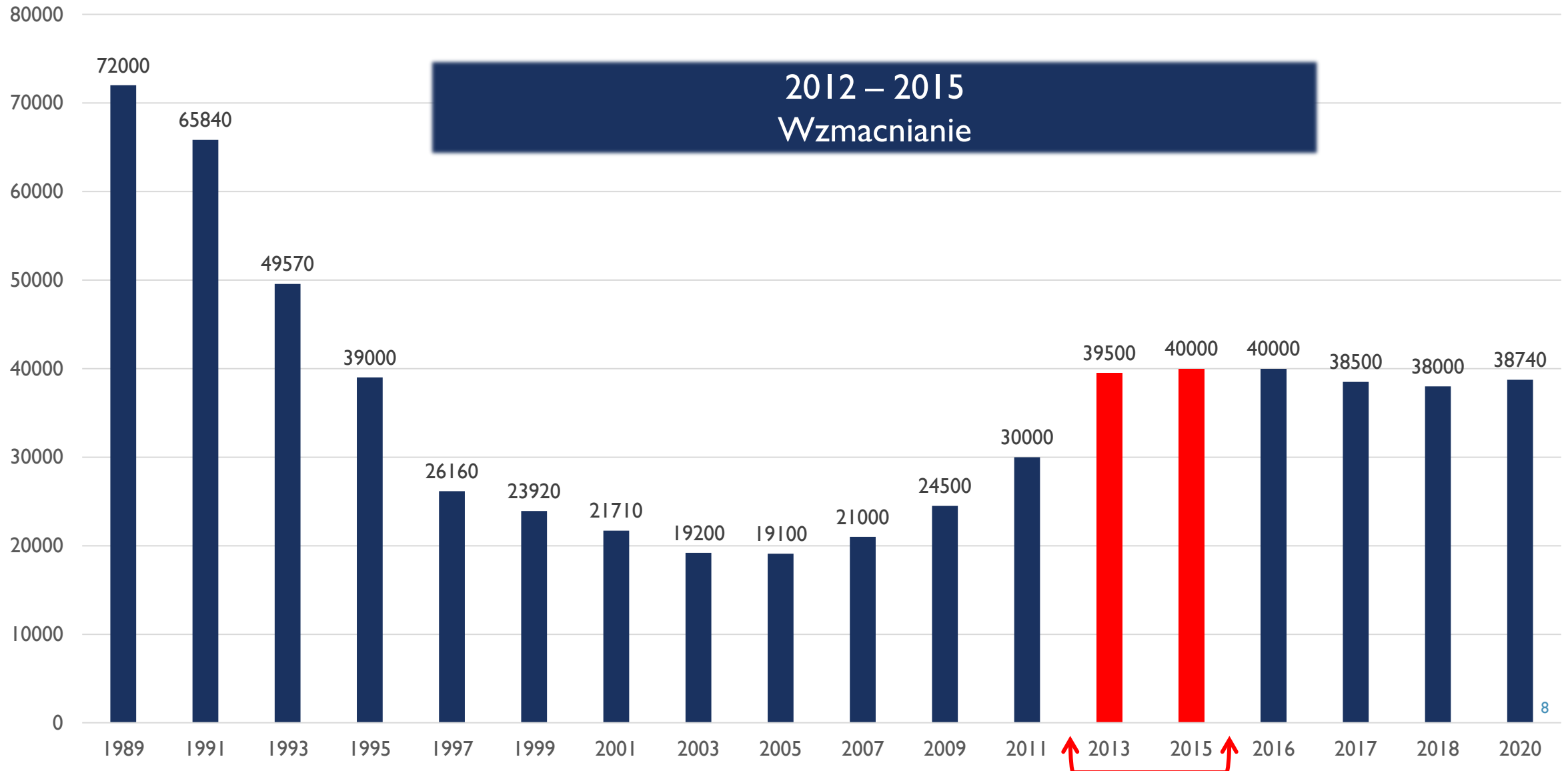
TRANSFORMACJA INSTYTUTÓW BADAWCZYCH W LATACH 1989-2020

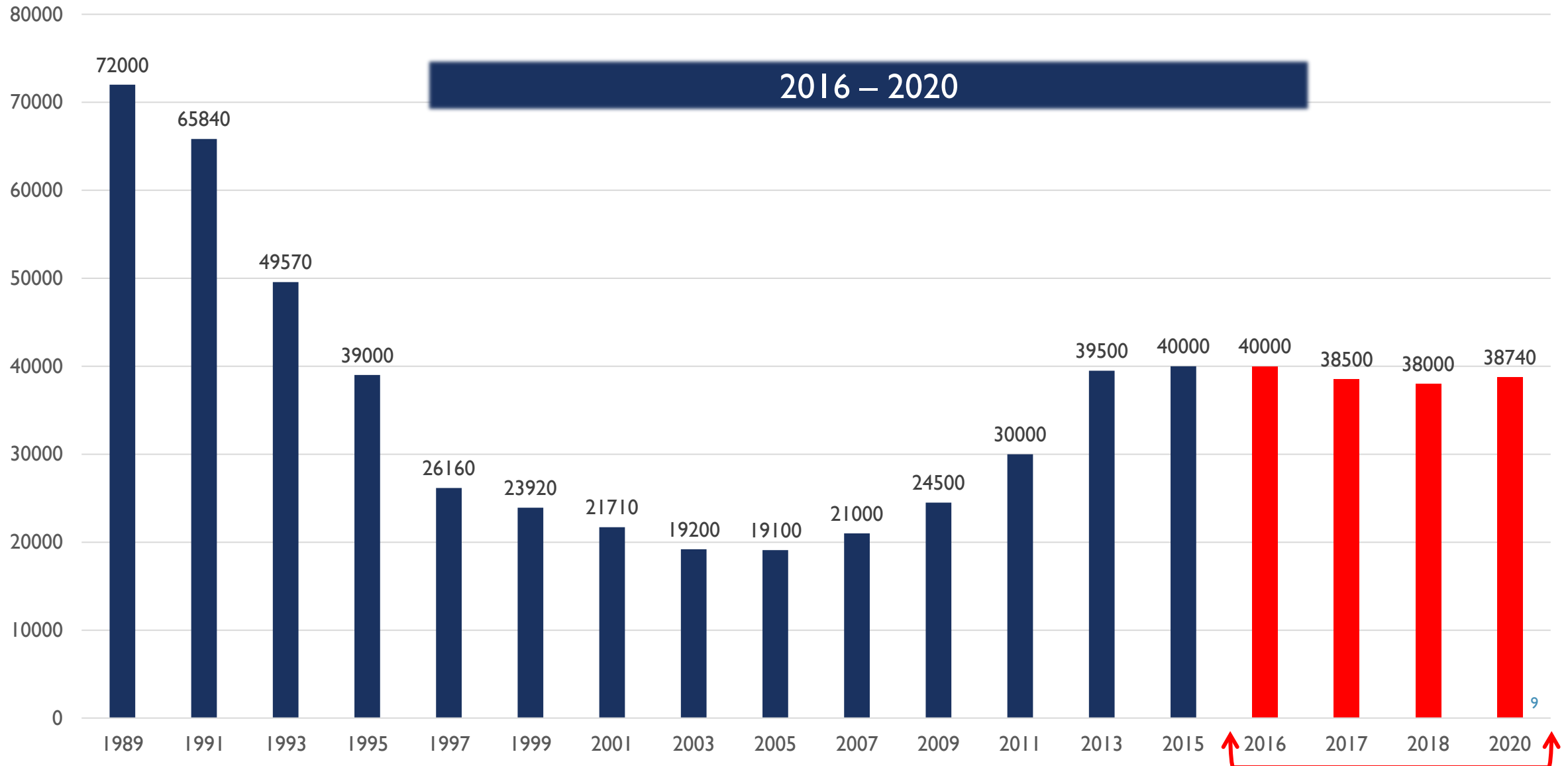
TRANSFORMACJA INSTYTUTÓW BADAWCZYCH W LATACH 1989-2020

TRANSFORMACJA INSTYTUTÓW BADAWCZYCH W LATACH 1989-2020

TRANSFORMACJA INSTYTUTÓW BADAWCZYCH W LATACH 1989-2020

Rada Główna Instytutów Badawczych

- 1991 r. nowelizacja ustawy o jednostkach badawczo-rozwojowych
- możliwość utworzenia Rady Głównej Jednostek Badawczo-Rozwojowych, jako organu przedstawicielskiego tych jednostek
- 1992 r. I Forum Elektorów – wybór Rady Głównej I kadencji

Art. 5. 1. Jednostki badawczo-rozwojowe mogą utworzyć Radę Główną Jednostek Badawczo-Rozwojowych, zwaną dalej „Radą Główną”, jako wybieralny organ przedstawicielski tych jednostek.

2. Rada Główna działa na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu.

3. Kadencja Rady Głównej trwa 3 lata.

4. Rada Główna składa się z 31 członków wybieranych przez elektorów.

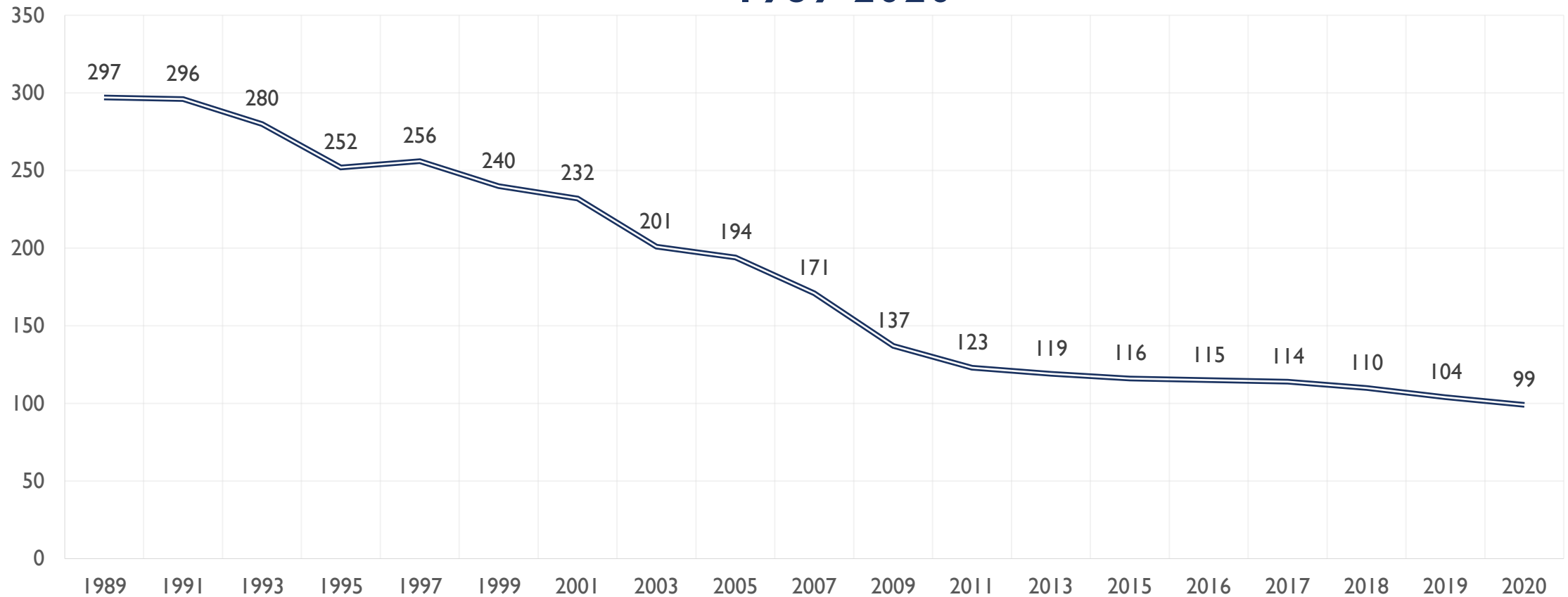
5. Elektorzy wybierani są przez rady naukowe jednostek badawczo-rozwojowych spośród pracowników tych jednostek. Rada naukowa jednostki badawczo-rozwojowej zatrudniającej do 500 pracowników wybiera jednego elektora, a jednostki zatrudniającej powyżej 500 pracowników — dwóch elektorów.

6. Rada Główna opracowuje opinie i postulaty w sprawach polityki naukowej i naukowo-technicznej państwa oraz w sprawach warunków i zasad działania jednostek badawczo-rozwojowych, które przedstawia w szczególności Radzie Ministrów, Komitetowi Badań Naukowych oraz innym naczelnym organom administracji państwowej.

30 kwietnia 2010 r. – nowa ustawa o instytutach badawczych

- Rady naukowe instytutów badawczych wybierają elektrów.
- Elektorzy podczas Forum Wyborczego w tajnych wyborach wybierają 31 osobową Radę Główną Instytutów Badawczych.
- W składzie Rady zachowana jest reprezentatywność Grup Instytutów (technicznych, Sieci Badawczej Łukasiewicz, medycznych, przyrodniczych i rolniczych oraz humanistycznych).
- Ze składu Rady Główniej, w tajnych wyborach, wybierany jest Przewodniczący.
- Na pierwszym posiedzeniu Rady Główniej wybierani są trzech wiceprzewodniczący i sekretarz.
- Kadencja Rady Główniej trwa 3 lata.
- Rada Główna jest ustawowym reprezentantem środowiska instytutów badawczych.

LICZBA INSTYTUTÓW BADAWCZYCH W LATACH 1989-2020

Grupy instytutów badawczych w 2021 r.:

- Instytuty techniczne – 32
- Instytuty Sieci Badawczej Łukasiewicz – 32
- Instytuty przyrodnicze i rolnicze – 13
- Instytuty medyczne – 19
- Instytuty humanistyczne – 3

Status Państwowego Instytutu Badawczego mają:

- 23 instytuty badawcze

Instytuty badawcze z prawem do nadawania stopnia naukowego

- **doktora – 38**
- **doktora habilitowanego – 29**

W instytutach badawczych działa ponad 650 akredytowanych laboratoriów badawczych

Zasady funkcjonowania instytutów badawczych:

- Elastyczność zarządzania.
- Możliwość tworzenia funduszu badań własnych z zysku.
- Swoboda w kształtowaniu funduszu wynagrodzeń.
- Prowadzenie badań podstawowych, ale koncentracja na badaniach stosowanych.
- Skuteczność w komercjalizacji badań i transferze wyników badań do gospodarki.
- Oddziaływanie na różne obszary życia społecznego i gospodarczego.
- Upowszechnianie wyników badań.
- Uczestnictwo we wdrożeniach wyników badań.

Finansowanie instytutów badawczych

- Źródła finansowania
- Ogólne przychody instytutów badawczych – 7,5 mld zł
- Wysokość subwencji – 585,35 mln zł (ok. 8%)

Dane za 2019 rok

Subwencja niezbędna do prowadzenia badań wyprzedzających w instytutach badawczych!

Wnioski z raportu Index Copernicus:

- instytuty badawcze zatrudniały 13% wszystkich pracowników naukowych w Polsce (pozostali byli zatrudnieni w uczelniach i instytutach PAN),
- udział instytutów badawczych w dorobku naukowym w Polsce wynosił 34% dorobku wszystkich jednostek naukowych w Polsce,
- udział instytutów badawczych w efektach finansowych komercjalizacji wynosił 84% wszystkich wdrożeń zrealizowanych przez jednostki naukowe w Polsce.

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

IC RAPORT

WKŁAD INSTYTUTÓW BADAWCZYCH
W OSIĄGNIĘCIA POLSKIEJ NAUKI,
A REPREZENTACJA PRZEDSTAWICIELI INSTYTUTÓW
W ORGANACH DORADCZYCH MINISTRA NAUKI
I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

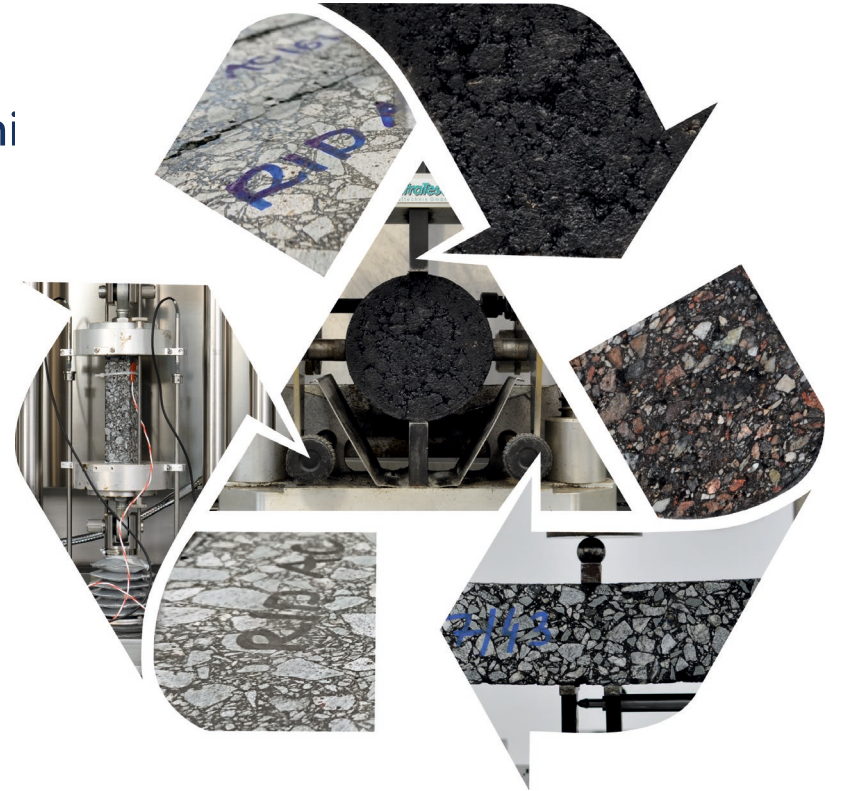
RAPORT DLA
RADY GŁÓWNEJ INSTYTUTÓW BADAWCZYCH

Współpraca z uczelniami i PAN

- Tworzenie wspólnych konsorcjów do projektów badawczych np. RID - projekt miał na celu upowszechnienie stosowania w drogownictwie materiałów odpadowych z rozbiórki nawierzchni asfaltowych i betonowych oraz z przemysłu chemicznego, włókienniczego, górnictwa i hutnictwa.

Konsorcjum w składzie:

- Instytut Badawczy Dróg i Mostów (Lider),
- Politechnika Gdańska,
- Politechnika Warszawska,
- Politechnika Wrocławska,
- Politechnika Świętokrzyska,
- Instytut Ochrony Środowiska - PIB,
- Łukasiewicz - Instytut Nowych Syntezy Chemicznych,
- Instytut Technologii Bezpieczeństwa "MORATEX".

Współpraca z uczelniami i PAN

- Udział pracowników instytutów badawczych w działalności dydaktycznej.
- Tworzenie wspólnych kierunków studiów.
- Znaczący udział w kształceniu podyplomowym i ustawicznym, w szczególności w przypadku instytutów medycznych.

Oddziaływanie instytutów na bezpieczeństwo Państwa

Większość instytutów badawczych, nie tylko wojskowych, prowadzi działalność na rzecz szeroko rozumianego:

- bezpiecznego środowiska naturalnego,
- bezpieczeństwa zdrowia ludzi i zwierząt,
- bezpiecznej roślinności i żywności,
- bezpieczeństwa zasobów naturalnych i klimatu.

RADA GŁÓWNA INSTYTUTÓW BADAWCZYCH

W 2019 roku Biuro RGIB opracowało dwujęzyczną publikację pt. „Z instytutami badawczymi bezpieczniej – Research Institutes make it safer”, która swoją tematyką obejmowała bezpieczeństwo w obszarach obronności. Zostały w niej opisane prace i uzyskane dzięki nim efekty praktyczne zrealizowane przez instytuty badawcze.

RADA GŁÓWNA INSTYTUTÓW BADAWCZYCH

W 2020 roku Biuro RGIB wydało drugą edycję publikacji „Z instytutami badawczymi bezpieczniej – Research Institutes Make It Safer vol. 2”, która powstała by pokazać dorobek i osiągnięcia instytutów badawczych, prowadzących badania i wdrożenia mających na celu zapewnienie szeroko rozumianego bezpieczeństwa ekologicznego.

Z instytutami badawczymi bezpieczniej vol. 2

Z INSTYTUTAMI BADAWCZYMI BEZPIECZNIEJ

RESEARCH INSTITUTES
MAKE IT SAFER
VOL. 2

CENTRUM NAUKOWO- BADAWCZE OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ - PIB

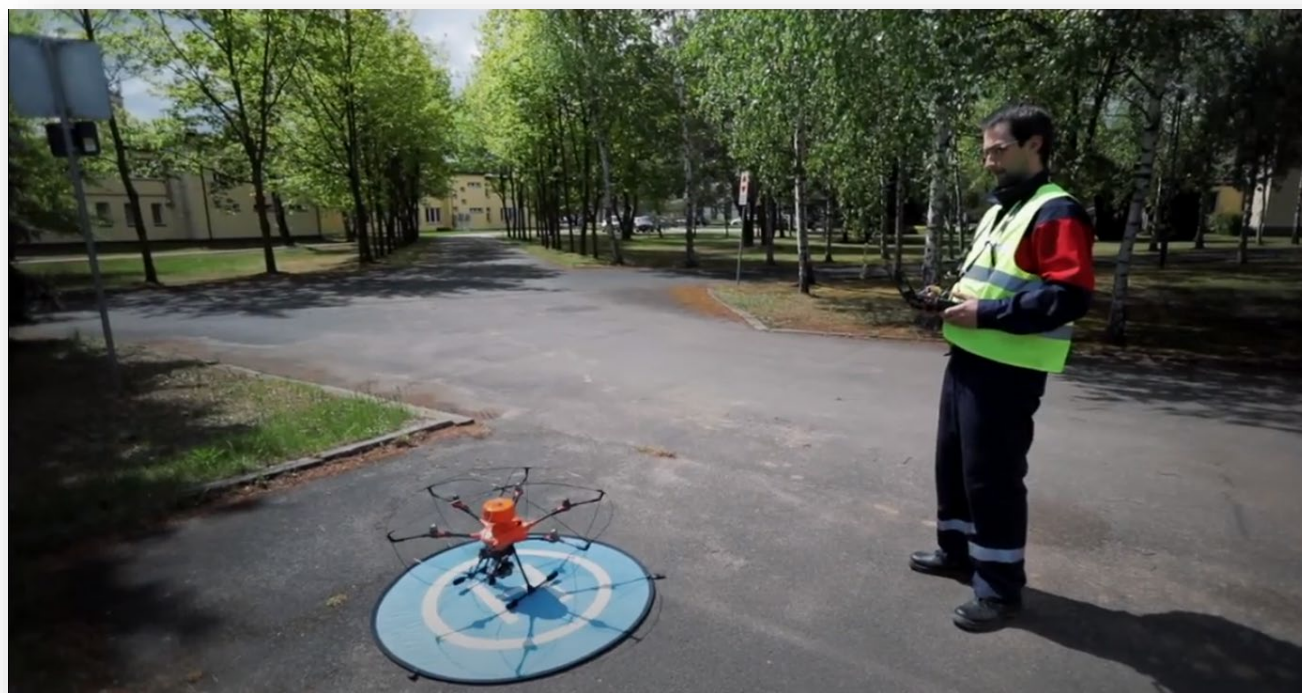
Mobilny system pomiaru zanieczyszczeń powietrza

Wykonywanie pomiarów
poziomów stężenia szkodliwych
substancji w powietrzu jest
ważne nie tylko dla
prowadzących działania
ratowniczo-gaśnicze, ale
również dla ogółu
społeczeństwa.

CENTRUM DRONÓW

CENTRUM SYSTEMÓW BEZZAŁOGOWYCH I AUTONOMICZNYCH

INSTYTUT BIOTECHNOLOGII PRZEMYSŁU ROLNO- SPOŻYWCZEGO - PIB

Wykorzystanie potencjału energetycznego odpadów rolno-spożywczych do produkcji biokomponentów i biopaliw ciekłych

Biomasa uzyskana na bazie odpadów piekarniczych, cukierniczych oraz z przetwarzania produktów rolnych może posłużyć jako surowiec do wytwarzania biopaliw ciekłych.

INSTYTUT BADAWCZY DRÓG I MOSTÓW

Inteligentne skrzyżowanie przyjazne kierowcom – SPIK

Optyczny system projekcji korytarza ruchu pojazdów SPIK-er, ma na celu inteligentne doświetlenie skrzyżowania w okresach o słabej widoczności oznakowania poziomego, (np. w nocy, gdy na jezdni zalega błoto lub śnieg, a także podczas czasowej reorganizacji ruchu).

INSTYTUT OCHRONY ŚRODOWISKA - PIB

Pomiary hałasu

Nowoczesne, ruchome laboratorium do pomiaru hałasu i wibracji, z możliwością wykonywania wielowariantowych pomiarów i analiz.

ŁUKASIEWICZ – PRZEMYSŁOWY INSTYTUT AUTOMATYKI I POMIARÓW

Roboty PIAP

Wyposażone w czujniki do prowadzenia rozpoznania obiektów i przedmiotów. Specjalistyczne kamery zapewniają obraz wysokiej rozdzielczości niezależnie od pory roku i doby.

Wpływ pandemii Covid-19 na instytuty badawcze:

- 93% ankietowanych potwierdziło utrzymanie płynności finansowej w 2020 roku i oceniło swoje przychody w porównaniu do 2019 r. jako zbliżone (49% instytutów).
- 41% instytutów badawczych potwierdziło skorzystanie z tarczy antykryzysowej.
- Główne przyczyny pogorszenia sytuacji ekonomicznej instytutów związane były z ogólnym spowolnieniem gospodarczym.
- Zwiększone koszty ponoszone na zapewnienie bezpiecznej przestrzeni do pracy oraz umniejszenie możliwości uczestnictwa pracowników naukowych w międzynarodowych naukowych konferencjach i warsztatach.
- Elastyczność funkcjonowania instytutów umożliwiła skuteczne przejście przez okres pandemii.

Kierunki działań Rady Głównej Instytutów Badawczych:

- Działania na rzecz zwiększenia poziomu finansowania badań naukowych w Polsce.
- Zapewnienie stabilnego finansowania działalności instytutów, zwłaszcza w zakresie subwencji na badania wyprzedzające.
- Działania na rzecz systematycznego finansowania konkursów prowadzonych przez NCBR przy odpowiednio dużym współczynniku sukcesu.
- Wspieranie programów wieloletnich jako ważnych elementów bezpieczeństwa kraju.
- Zmiany zasad ewaluacji uwzględniających przychody z realizacji prac badawczych i komercjalizacji wyników badań.
- Wspieranie współpracy pomiędzy: uczelniami, instytutami PAN i instytutami badawczymi i instytutami Sieci Badawczej Łukasiewicz.

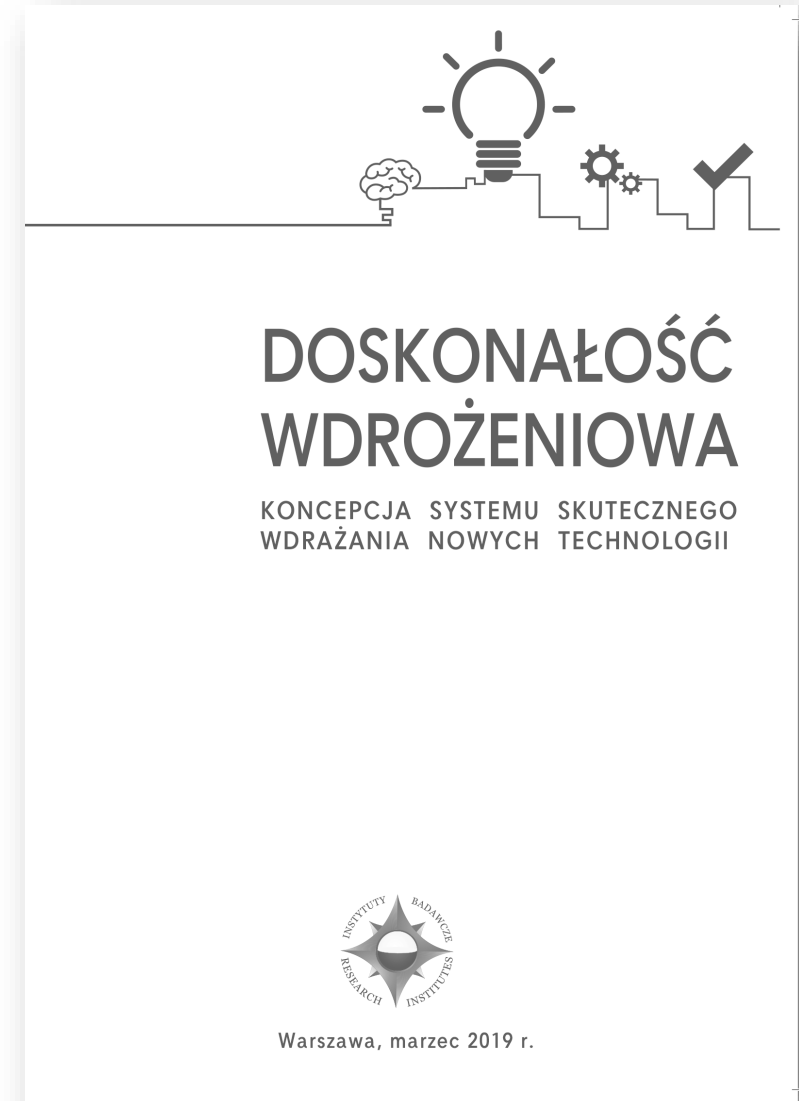
Sieciowanie instytutów

- Sieć instytutów energetycznych ENERGIA zgromadzonych obecnie w ramach Ministerstwa Aktywów Państwowych (wcześniej Ministerstwa Energii) – 2018 rok.
- POLTRIN – Polska Sieć Instytutów Badawczych Transportu, powstała z inicjatywy Ministra Infrastruktury – 2018 rok.
- Sieć Badawcza Łukasiewicz – 2019 rok.

- Obecna formuła funkcjonowania instytutów badawczych w Polsce jest zbliżona do rozwiązań zagranicznych.
- Np. w Niemczech działa sieć Fraunhofer oraz inne instytuty nadzorowane przez ministrów, np. BAST.
- Podobnie jest we Francji, gdzie działa sieć Carnot oraz inne instytuty, np. UGE - Université Gustave Eiffel (od 1 stycznia 2020 r. ta nowa instytucja zrzesza uniwersytet (UPEM), instytut badawczy (IFSTTAR), szkołę architektury (École nationale supérieure d'architecture de Paris-La Villette) i trzy szkoły inżynierskie (EIVP, ENSG and ESIEE Paris)).

Doskonałość wdrożeniowa

- zmiany prawne dotyczących zwiększenia skuteczności wdrażania nowych rozwiązań w Polsce.
- kryteria doskonałości wdrożeniowej do oceny tych jednostek naukowych, które prowadzą wdrożenia wyników badań.

Wdrożenia a komercjalizacja

- Rola instytutów badawczych – komercjalizacja.
- Ocena skuteczności komercjalizacji w zasadach oceny jednostek naukowych.

Program Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027 (FENG)

- Współpraca jednostek naukowych w tworzeniu doskonałych zespołów badawczych.
- Współpraca konsorcjów jednostek naukowych, przedsiębiorstw i administracji w opracowaniu i wdrażaniu nowoczesnych rozwiązań.

Współpraca jednostek naukowych w programie HORYZONT EUROPA 2021-2027

RADA GŁÓWNA INSTYTUTÓW BADAWCZYCH

Dziękuję za uwagę

prof. dr hab. inż. Leszek Rafalski
Przewodniczący RGIB
e-mail: lrafalski@ibdim.edu.pl

Rada Główna Instytutów Badawczych
ul. Instytutowa 1, 03-302 Warszawa
e-mail: rgib@ibdim.edu.pl
tel.: 22 814-33-61
www.rgib.org.pl